

ТОШКЕНТ

ОКШОМИ

№ 19 (4714).
23 январь 1982 й.
ШАНБА.
Газета 1986 йил
1 июлдан чика бошлади
Баҳоси 3 тийин

Ўзбекистон КП Тошкент Шаҳар Комитети ва Тошкент Шаҳар Советининг органи

ЗАРБДОР МЕХНАТИМИЗ — БЕШ ЙИЛЛИККА

Тошкентликлар ўн биринчи беш йилликнинг тўнгуз йилини муваффақиятли якуладилар, асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича йиллик тошйирини муддатидан илгари адо этдилар. Тошкент халқ ҳўжалиги барча соҳаларининг — саноат ва транспорт, қурилиш ва алоқа, хизмат кўрсатиш корхоналари меҳнатчилари кўнглига ютуқларга эришдилар. Буларда шаҳар комсомолнинг ҳиссаси катта. Ўзбекистон пойтахтининг йилит ва қизлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, ўз иш жойлари зарбдорона меҳнат қилишди, иқтисодий ҳаёда актив иштирок этишди.

XXVII ШАҲАР КОМСОМОЛ ҲИСОБОТ-САЙЛОВ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

Тошкент тепловоз депозидан Пулат Рўзиев, 1-лобфаал фабрикасида Фарида Ғуломова, «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш биришма-сидан Махшара Қодирова, Марказий университетдан Холда Собитова бошлиқ қорамол-ёшлар бригадалари фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатишди.

Бугунги кунда ишлаб чиқариш ривожланишининг бош резервларида бири иқтисод ва тежамкорлик ҳисобланади. «Комсомол проектори» штаби ва постлари бу ишда муайян роль ўйнашди. Шаҳар қорхоналари, қурилиш ва ташкилотларида 1200 дан зиёд «Комсомол проектори» штаблари ва постлари ишлаб турибди. Уларда 60 миңдан зиёд иш назоратчилар ҳўжалик юритиш ва бошқариш мактабни ўтамоқдалар.

«Комсомол проектори» штаблари, кўпчилик комсомол комитетлари ҳўжасизликка қарши курашга, фойдаланилмаган резервларни излаб топишга иштариклиги алоқасиз шаклда иштариклиги форма ва методларини мунтазам тақомиллаштириб бормоқдалар. Фақат ҳисобот давридагина шаҳар қорхона ва ташкилотларида 16 миңдан зиёд рейдлар ўтказилди. Улар мавжуд нуқсонларни аниқлаш имконини берди. Бу ишда «Микрод» заводи, 6-қурилиш трести, 11-«Висотстрой» трести, 3-автокөмбинат, Тошкент авиация-бирлашмаси проекторчилари салмоқли ҳисса қўшишди.

Студент-қурилиш отрядлари ҳаракати студент-ёшларни тарбиялаш, уларнинг гражданлик, иқтисодий активликларини оширишнинг муҳим воситаси бўлган.

Ўзбекистон пойтахти ўқув юртинининг ўн миңдан зиёд студентлари ҳар йили она-Ватанимизнинг ва қардош социалистик мамлакатларнинг кўпгина қурилишларида меҳнат қилмоқдалар. Икки меҳнат семестри мобайнида улар 40 миллион сўмга яқин капитал маблағини ўзлаштиридилар. Шаҳарнинг студент ва ёшлари 6 миллион тонналик улкан «оғ оғтинга» ҳирмонини бунёд этишга муносиб ҳисса қўшишди. Бойвурт райони шахтазорларида «Тошкент» комсомолнинг 1,5 миң кишилик комсомол-ёшлар отряди зарбдорона ишлади. Кўпгина комсомол коллективлари пахта териш масъудида актив қатнашгани ва бу ишда юқори кўрсаткичларга эришганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг Қизил байроқлари билан тақдирландилар.

Ҳисобот даврида шаҳар комсомол ташкилоти капитал қурилишга ва — ишлаб турган объектларни реконструкция қилишга отақлиқ ёрдамни лавом эттирди. Шаҳар комсомол комитетлари шаҳардаги муҳим зарбдор объектларга 6,5 миңдан зиёд йилит ва қизларни йўллади.

Бу ютуқларнинг барчаси партиянинг ёш авлод тўғрисидаги муттасил таълиқоти, шаҳар комсомол ташкилотининг ташкилий жиҳатдан мустақамлангани ва сифат жиҳатдан ўстаги натижасидир. Ҳозирги кунда улар сифида 354 миңга яқин комсомол бор. Фақатгина ҳисобот даврида 45 миң беш тошкентлик ВЛКСМ сифига қабул қилинди.

Шу билан бирга доқладда ва делегатларнинг сўзларида — Октябрь район комсомол комитетининг биринчи секретари А. Мунавварова, 11-«Висотстрой» трести комсомол-ёшлар бригадаси бошлиги А. Қиязиев, «Таштекстильмаш» заводи қорамчиси В. Юрлова, ТошДУ комсомол комитетининг секретари Р. Азимов ва бошқалар таъкидлаб ўтишганидек, ёшларни меҳнат, гоёвий-сўёсий ва ахлоқий тарбиялаш ишларида хали барча резерв ва имкониятлардан ўзлик фойдаланилган, деб бўлмади. Социалистик мусобақани ташкил этишда нуқсонлар оқ эмас. Комсомол ташкилотларининг бир қатор яқ-

тан эмас. Масалан, Тошкент тўқимачилик комбинати, Октябрь революцияси номидаги завод, театр ва расмоччилик институти комсомол ташкилотларида шахсий комплекс планлар комсомол йилгилишида муҳокима этилмагир, ленинча заҳётларни ташкил этиш ва ўтказиш иштариклиги эса ишларамаяпти.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йилги муносабати билан комсомол ташкилотлари олдига катта вазифалар турибди. Пойтахтнинг ҳар бир комсомолчи, барча йилит ва қизлари бурчи — бу шонли саноати зарбдор меҳнат, аъло ўқини, юксак иқтисодий активлик билан қутиб олишидир.

Доқладчи ва музокара қатнашчилари — Ҳамза район комсомол комитетининг биринчи секретари И. Нежданов, хотин-қизлар педагога катта билим юрти ўқувчиси А. Бобонова, Тошкент авиация институтининг студенти Е. Андреева, «Узгипрозем» институти комсомол ташкилотининг секретари Н. Толипова ва бошқалар Ўзбекистон пойтахти комсомоллари номидаги ветеранларини ишонтириб айтидилар, шаҳар комсомол ташкилоти қўйган вазифаларни шараф билан адо этишди.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йилги муносабатида, ўқишда ва жамнат ҳаётида янги муваффақиятлар билан қутиб олдилар. КПСС XXVI съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишга қўйилган ўз муносиб ҳиссаларини бойбатдилар.

Конференция шаҳар комсомол комитетининг янги составини, область комсомол конференциясига делегатларини сайлади. Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафурқов нутқ сўзладилар.

Конференция ишида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мухомонов, Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов, шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дулин, Тошкент область партия комитетининг секретари А. М. Ҳўжаев, шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатов, Б. Ғ. Халлолов, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. О. Қозимов, ВЛКСМ Марказий Комитетининг масъул ходимлари, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, Тошкент область комсомол комитетининг секретари қатнашдилар.

Тошкент шаҳар комсомол комитетининг ташкилий пленуми бўлиб ўтди. Пленум С. Т. Алиевни Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари қилиб сайлади.

В. А. Мишин шаҳар комсомол комитетининг иккинчи секретари қилиб сайландилар.

М. Е. Фузулова, А. Ғ. Аваков шаҳар комсомол комитетининг секретари қилиб сайландилар.

А. ТЮРКОВ.

• Беш йиллик — муддатидан илгари

Илғорларнинг сўзи ва иши

Улар Темирйўлчилар саройига биринчи сменадан сўнг келишди. Ленин районининг саноат корхоналари, қурилишларнинг ишчилари, автотранспортчилари, темирйўлчилари, ободолантйрувчилари, алоқачилари катта залга тўпланишди. Булар беш йилликнинг учинчи йили календари бўйича ишларга, ҳар сменани зарбдорона ўтказиб, 1,5—2 норма иш бажарётган кишилардир.

Залда оркестр садолари лиғрайди, коммунистик меҳнат бригадалари қўшиқлари ижро этилди. Кишилар костюмларига тақиб олган орден ва медаллар ҳам ишчи шараф белгиси сифатида йилгишга кўтарикчилик бахш этарди.

Улар бу ерга, Ленин райони ишлаб чиқариш илғорлари сўзига 1981 йилдаги мусобақага яқин ясади, янги юксак мажбуриятлар ҳақида ҳикой қилиш, уларни амалга ошириш йўлларини белгилаш учун тўпланишди.

Район меҳнатчилари янги беш йилликнинг биринчи йилида дуруст меҳнат қилишди. Планага қўшимча 1 миллион сўмликдан кўпроқ саноат буюмларни реализация қилишди. Кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш бўйича топириқ 3,3 процент ортиги билан адо этилди. Қурувчилар 85,3 миллион сўмлик асосий фондларни ишга туширидилар, талайгина миқдорда капитал маблағ ўзлаштирилди. 23 миң квадрат метр тураржой фойдаланишга топирилди. Транспортчилар ҳам ўз мажбуриятларини шараф билан бажардилар.

Район партия комитетининг секретари Е. Степанова сўзига нутқ сўзлаб, мусобақа пеш надаларининг уларнинг фидокорона меҳнатлари учун қизғин ва самимий табриқлади. Районда 70 ишлаб чиқариш илғорлари ва новатори беш йилликнинг иккинчи йили планини бажарди.

«Бу меҳнат муваффақиятларининг асосида ётган сизнинг фидокорона ва самарали меҳнатингизни, иқидий изланишингизни, ташаббусингизни биз юқори баҳолайми. Меҳнатингизнинг юксак натижалари совет жамиятига хизмат қилишининг алоқий мисоли, Ленин районининг барча меҳнатчилари, ёшлар учун яхши намуналардир.»

Бу ишлаб чиқариш илғорлари адресига йилгиликнинг иккинчи йилида юксак меҳнат натижаларига эришиш учун иштирокчи қўлимиз бўлган, ўз коллективда бу вазифани бажаришга ташаббус-

ни биринчилардан бўлиб қўллаб қувватлаган, кезаги рекорд бугун кундалик нормаси бўлиб қолган кишиларга қаратилган сўзлардир.

Ингиланлари и н г қарасаклари остида табриқ адреслари электор-техника заводи соловчилари Акмал Умаровга, «Қизил тоғ» тикувчилик биришмаси тикувчи-мотористаси Зинаида Лебедевага, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети шариити ретугири Жаъфар Аъзамовга, «Учқун» тўқимачилик биришмаси тўқувчиси Галина Арцесовага, «Ташхисемаш» заводи тоқари Сергей Самойленкога топирилди.

Бундан ташқари қурувчилар ва транспортчилар ўртасидаги мусобақа голибларининг ҳам номлари айтилди. Булар 1-ремонт-қурилиш бошқармаси бригадаси бошлиғи Ильфон Ахмадулин, «Средзастрастр о 8» трести бригада бошлиғи Валентина Омелченко, «Ташхисемаш» трести бригада бошлиғи Михаил Лейко, марнаолашган усулда юк ташин автотомобиль трести қарали 1-автокөмбинат ҳайдовчиси Албек Турабеков, трамвай ҳайдовчиси Зинаида Мильдубасева ва бошқалардир.

Залда тўпланган меҳнат зарбдорларининг фикр ва ўйларини, уларнинг беш йилликнинг иккинчи йилида юксак меҳнат натижаларига эришиш учун иштирокчи қўлимиз бўлган, ўз коллективда бу вазифани бажаришга ташаббус-

Тошкентнинг янги йили

ЯХШИДАМ — МЕХНАТГА ҲАМДАМ

Киши дам олиш кўнини яхши, мазмунли ўтказса, кайфияти чоғ, иши унумли бўлади. Қиш кунлари ҳамшаҳарларимиз дам олиш кунларини шўхримиздаги маданият масканларида ва шаҳар атрофида, яъни гўзал Чимён тоғ бағрида кўнглили ўтказишлари мўмкин. Ҳозир пойтахтимизда кўплаб музей, театр, кинотеатр, маданият уйлари ва саройлари, цирк ишлаб турибди. Шундай қилиб...

◆ ТОЗА ҲАВО — ТАНГА ДАВО

ТОҒЛАР ЧОРЛАЙДИ

Чимён тоғ манзарасини тасвирлашга сўз йўқ. Тоза ҳаво, оппоқ қорга бурканган арчазор ва тоғлар... Бу манзара қўйинда энгил қушдек парвоз қиласиз, тоғ ҳавосидан мириқиб-симирайсиз.

Ҳар шанба ва яқшаба кунлари ҳамшаҳарларимиз Чимён тоғ бағрига йўл олаётлар. Шаҳаримиздаги Шастри автостанциясидан бу маршрут бўйлаб автобуслар қатнаб турибди. Эртага эрталаб эса Собир Раҳимов районидан 45 та автобус қорларга бурканган гўзал Чимён томон йўл олади. Райондаги «Компрессор», «Миконда», «Автомобиль» ремонт заводалари, бош кийимлар фабрикаси, Тошкент давлат университетининг «ТашХИИЭП» лойиҳа институти ҳамда бошқа ташкилотларнинг ишчи ва хизматчилари тоғ сайига чиқадилар. Улар бу ерда қанчалик, қанчалик уқидилар. Чангиллар ўртасида мусобақа ўтказилади. Дам олувчиларга бадиий ҳаваскорлар, ошхона ва савдо ходимлари хизмат қўрсатишади.

Суратда: Тоғ бағрида. М. Нуриддинов фотоси.

◆ ОТ СПОРТИ — МАРДЛАР ҲИНИ

ОТ МИНИШИ ХОҲЛАЙСИЗМИ?..

Марҳамат. Эртага сиз Тошкент от чопарида келиб бу ерда жойлашган прокат пунктидан хоҳлаган отингизни олиб минибнинг мўмкин. Прокат пунктида турли хил отлар, «Тройка»лар, от қўшиғини болалар аравачалари мавжуд.

◆ ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК

ЎҚИТУВЧИ ҲИНИДА — ЭЛЕКТРОНИКА

Ўзбекистон ССР Халқ ҳўжалиги ютуқлари виставасининг капитал қурилиш павилионига эртага «Ўқитишнинг техник усули» экспонати очилади. «Ўзбекгазрознерго» трестида қарашли ўқув комбинатининг мастери Юрий Назарович Федоров мазкур экспонатнинг авторидир. Унинг бу иши 1980 йил май ойида СССР Халқ Ҳўжалиги Ютуқлари Виставасида кумуш ва бронза медалларига сазовор бўлган.

Эни 20 сантиметрли бўлган бўлимларда видеомагнитофон ва телевизор, кино ва диоректорлар, доқоскоп, магнитофонли сўзлашувчи радиоахбороти динамиклари жойлашган. Ҳўжувчи бўлимларда беш система берилган дёрс программаси ердимида ўқувчиларга дёрс бериш мўмкин. Бундай система ердимида ўқитувчи ҳар бир дёрс давомида 10 минут вақтини теъдийди.

◆ КОИНОТ — 82

ЮЛДУЗЛАР ОЛАМИДА

Эртага Улуғбек номи планетарий ўз эшикларини астрономия билан қизиқувчи кишиларга ланг очиб қўйди. Бу ерда қизиқувчи мавзуларга лекциялар ўтказиш одат тусига кириб қолган. Эртага соат кундузи 13.00 да «Замонавий космонавтика ютуқлари» ва соат 15.00 да эса «70 йил таъдиқот планеталарини деган мавзуларда лекция ўқилади. Лекцияларни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг астрономия институти илмий ходими Геннадий Петрович Сигал ўқийди.

Планетарийнинг юлдузлар залида Жанубий ва Шимоллий юлдузлар осмони ва космик объектларнинг ушчи: «Венера», «Интеркосмос», «Лунаход» ва бошқа ракеталарнинг парвози намойиш этилади, — дейди планетарий мудири Н. Р. Мажитова.

• Ҳамшаҳарлар, Сизлар учун

ЯНГИ ТРАМВАЙ ЙЎЛИ

Ўзбекистон ССР Халқ ҳўжалиги ютуқлари виставасининг капитал қурилиш павилионига эртага «Ўқитишнинг техник усули» экспонати очилади. «Ўзбекгазрознерго» трестида қарашли ўқув комбинатининг мастери Юрий Назарович Федоров мазкур экспонатнинг авторидир. Унинг бу иши 1980 йил май ойида СССР Халқ Ҳўжалиги Ютуқлари Виставасида кумуш ва бронза медалларига сазовор бўлган.

◆ 22 январда Тошкентда Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти правленесининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди талаблари асосида жамият бош-

лангич ташкилотларининг ишларини янгида яхшилаш чоралари муҳокима қилинди.

◆ КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети КПСС XXVI съезди қарорларига амал қилиб ва халқ фаровонлигини муттасил ошириш вазифаларини ҳал этишда совет савдосининг кат-

лат назар ва уларнинг остига тўшаладиган беш ишларга қурилиш майдонини бўйлаб ташиб беришмоқда. Бунёдкорлик ишларини амалга оширишнинг кўп миқдорда капитал маблағ ажратилган. План бўйича беш шу йилнинг ўзида 380 миң сўмлик қурилиш ишларини бажаришга керак. Иккинчи имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, бу рақамни бундан ҳам оширишмоқчилик. Обьектин икки йил ичиде асос, яъни келгуси йилнинг май ойида фойдаланишга топириш ниятидамиз.

СУРАТЛАРДА: XXVII шаҳар комсомол ҳисобот-сайлов конференцияси делегатларидан бир гуруҳаси; конференция делегатлари В. И. Ленин ҳайали пойга гулчамбарлар кўйинида.

Оз-оз ўрганиш донг бўлиш

▲Хайқий дўста эга бўлганимдан кейин унга хурмат ва самимият кўрсатиш вазифамиздир, бунинг эса бир намуна бўлади.

▲Бадани юмшак тозалаш турли лозим, бунинг ҳам янги ўзгариш. Шу билан бирга, қалбни ҳам пок-соф ҳолда тутиб, гузал ахлоқли тарбия бўлиш яна ҳам яхшироқдир.

▲Хайда бадан ва фикрининг тарбия қилиш янги намуна, худди-авторинг ҳам тарбия қилиш зарурдир.

▲Тажриба — бир мактаб, Ленин дарслари жуда ҳам қимматга эгадир.

▲Нонинг, ярамас одамлар билан суҳбат-дош бўлиш — жон азобидир.

Байт:
Бўлма юмшак бирла ошмо,
қил ўзингиз эҳтиёт,
Яхшиларнинг суҳбатин топ,
Истагангиздан наҳот,
▲Номъълум нарсаларни ўйлаб, алақандан
бахт-саодат кутинг низолат пушаймонлик келти-
ради.

Хикоят: — Қадимги замонда бир таъводор мулла обид шаҳар масжидларида бир мас-
жид хужрасида истиқомат қилар, доимо тоза
ибодат билан машғул эди. Шаҳарнинг
муътабар одамларидан бири, у мулла билан
иксон қилди ва ҳар кун унга учта куча
дон, бир оз ёғ ва бир оз асал иборат эди.
Уша шаҳарда ёғ камбў бўлиб, жуда қиммат
баҳода сотиларди.

Мулла обид муътабар одам томонидан ҳар
кун ўнга берилган ёғни бир сопол идишга со-
либ йиға бошлади. Нихоят сопол идиш ёғга
тўлаб-тошди. Мулла обид жуда сениниб, ёғни
ўз ёнидан сира айирмасди. Бир кун кечаси
ҳассасини ушлаб ўтириб, ёғ ва унинг нарҳ-
навоси тўғрисида ўйлаб кетиб, ўз-ўзига:

— Бу сопол ҳумчадаги ёғларни сотиб,
пулга бир совок қўй оламан ва ун бир деҳ-
қонча шериклига топшираман. Бир йил ў-
тган, ҳалиги қўйим бири эркан, бири урғочи
икки қўй, тугали, Иккинчи йил ҳам — шунга
ўхшаш тугали. Болалари катта бўлиб, улар
ҳам ҳар йили қўзлай боради. Қўзларим жуда
қўлайиб кетган, деҳқоннинг улушини бе-
риб рози қилиб, долган қўзларим ўзим хо-
лаганимча сотаман. Пулга боғ олиб,
у ерда катта ва ҳашаматли иморатлар
соламан. Қимматбаҳо кийимлар, гилам-
лар ва бошқа уй асбоблари сотиб ола-
ман. Бир қанча хизматчиларим ҳам бўлади.
Кейин катта бир бойнинг қизига уйлаламан,
— деб завқланди.

Хайлараст мулла севинганидан сопол ҳум-
чани бошига қўйиб, қўзига ҳассасини ушлаб
яна хаёлга кетди.

— Кейин хотиним бир ўғил туғиб беради,
Мен ун эркаклаб ўстираман, одоли бўлиш
йўллари кўрсатаман, мактабга бериб ўқи-
тираман. Мабоодо ундан бирор ижозат иш содир
бўлса, завқабилман шунга ҳасам билан бир
ураман. — деб у ҳассасини кўтарганида, ҳас-
са сопол идишга тегиб илшини синдириди. Ил-
шини қўйиб ёқиб тушиб мулланинг бош, юз,
қўз ва кийимларини бутлатди.

Номъълум бир иш ҳақида ўйлаб, хаёлга
чўшиб қилган иш мана шундай натижа
билан битади.

Байт:
Кийки боқмабдир ишнинг поинига
Ҳеч ҳисоби бўлмаган армонига.

Тошбақа билан қўён

Қисса: — Бир кун тошбақа билан қўён ним
тез юриш ҳақида баҳслашди. Даъволарини
исбот қилиш учун бир тоғнинг тепасини чега-
ра этиб, у ерга икки олдин етиб боришни шарт
қилдилар. Қўён ўзининг тез чопиб юришига
мағрур бўлиб ўз-ўзига:

— Бу ерда дам олиб ухлаб олай, тошбақа
барбери тоғ тепасига меъдан олдин етиб
бора олмайд, — деб ўтганининг орасига кириб
ухлади. Мириқиб ухлаб, кейин уйғонди,
шоши-пишиб тоғ тепасига қараб югурди.
Телага бориб тошбақанинг у ерда дам олиб
ўтирганини кўрди.

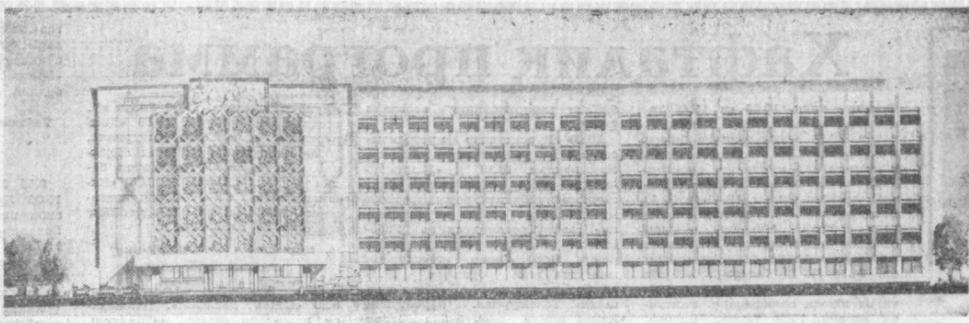
Қисса: — Мақтанчоқлик, ўз куч-қувватига
ишониб, бошқаларни қўлга илмаслигининг
натijasи пушаймонлик эканини унутмайлик.

Ш. ЗУННУН тайёрлаган.

Беш пландан бир лавҳа ГЕОЛОГЛАР ЛАБОРАТОРИЯСИ

Олмаота шаҳридаги «Гипрогеолстрой» ло-
йида институтнинг Геологлар филиали
ҳодимлари ўзбекистон пойтахтининг Ново-
пояхтоний ва Свобод-
пояхтоний қўчаларида кесил-
бодий қўчаларида қад кў-
тарилган турғи уч-
бурчак шаклида қури-
ладиган бинонинг ол-
ти қаватли корпуси
Новопояхтоний кў-
часида, иккинчи қаватли
корпуси эса Свобод-
пояхтоний кўчасида жойла-
шди.

Олти қаватли лабо-
ратория корпусининг
ертуқасида ҳодимлар

учун маданий-маиший
хоналар, оғир ва
техник хоналар бўла-
ди. Бинонинг биринчи
қаватида эса вестиб-
юль бўлиб, маъмурий-
бошқарма хоналари,
устахона ва лабо-
раториялар жойлашди.
Иккинчи қаватдан бош-
лаб ўнгини қаватларга
лабораториялар
ўрин олади.
Марказий лаборато-
риясининг Свободий
кўчасидаги иккинчи
қаватли бинонинг би-
ринчи қаватида 140
ўринли охиона, иккин-
чи қаватда эса 330
ўринли мажлеслар за-
ли жойлашди.

Лабораториянинг
ташкил қилинишига
дам алоҳида эътибор
берилган. Бинога ки-
раверилганда йўлак
пештоқига «Марказий
лаборатория» лавҳа-
ти лангоси қўйилди.
Биоининг олди қисми
мурозида алюминдан
шилтанган жимжимдан
катакчалар ва қуёш
тўсиқчи темир-бетонли
элементлар, мрамар
пидталар ишлатилди.

Меъморлар бинода
шовқини пайсатириш,
санитария ва ёнгина
қарши талабларни ҳам
ҳисобга олган. Би-
нонинг атрофини об-
доллаштирилади ва қў-

ТОШ ИПРАВКАЛАР БЮРОСИ

**ХАТЛАРГА
ЖАВОБ БЕРАМИЗ**

С. ТУРАЕВ: Уш-
га қиратган вақтда
пайкамдаги қадрлар
бўлибди, дусқа кў-
чиринг учун меҳнат
дафтарчами олган
эдим. Уни ёқиб
қўйдим. Меҳнат даф-
тарчасини қандай тик-
лашим мумкин?

Жавоб: Белгиланган
тартибга кўра меҳнат
дафтарчаси ёқиб унинг
илтосини ёқиб қўйиб
қўйган ишчи бу ҳақда
ўзи меҳнат қилмаган
корхона, муассаса ёки
ташкилот маъмурияти
ни хабардор қилиши
керак.

Арзая берилганидан
кейин 15 кундан кейин
қайтариб берилган
дустарчами олган вақтда
дафтарчаси тўлиқдир,
унинг биринчи саҳифа-
сини ўзи томон қорори
бўлмаган «Дубликат»
деб ёзиб қўлади.

Меҳнат дафтарчасининг
дубликатини умумий
қонунлар асосида
тўлдирлади. Уни
тўлдиринг вақтида
«Иш» тўғрисидаги
маълумотлар» ва
«Танқидлаш ва муко-
фотлаш тўғрисидаги
маълумотлар» бўли-
мларига иш жойидати
вазифаси, танқидла-
нишлари ва олган му-
кофотлари буйруқлар
ва фармойишлар асоси-
да ёзилади.

М. ЭСОНОВ: Ўр-
қоқ судан нотўғри на-
рор чиқарган тақдирда
қайси таъкилотта шик-
оят қилиш керак?

Жавоб: Агар ўр-
қоқ судан нотўғри на-
рор чиқарган бўлса
қайси таъкилотта шик-
оят қилиш керак. Бу
аммо иштирокчи бир
ҳафта давомида ўр-
қоқ судан нотўғри на-
рор чиқаргани ҳақи-
да завол, фабрика,
муассаса, таъкилот ва
басқа союзи комитети
ёки халқ депутатлари
маҳаллий Советларига
шикоят қилиши мум-
кин.

Қасаба союзи коми-
тети ёки халқ депутат-
лари маҳаллий Совет-
лари ишхона комитети
қарор қилганда қабул
қилинганлигини мум-
кин бўлганда шик-
оят қилиши керак.

Ғ. САЛИМОВ: Мен
«Ташеълаш» завод-
да ишлаб эдим. Бу ер-
да булар, трактор
заводидан ишга жо-
нлашди. Бу заводда
ишлаётганимга ҳам
сизки ўй бўлди. Ай-
тишчи, оқсизга қи-
яниши мумкинми ёки
йўқми?

Жавоб: Белгиланган
тартибга кўра бир
қорондан ўз иккинчи
билан бўлиб, иккин-
чи қоронга ишга
кирган ишчи ёки хо-
лимда шу қорондан
ўн бир ой ишлаганидан
кейин меҳнат оқ-
пусчаси берилди. Агар
Сиз юқори хўжалик
органлари, партия,
комсомол ва қасаба
союзи таъкилотларининг
таъсисига кўра бун-
га қоронга ишга ў-
ганингизда, меҳнат оқ-
пусчасини истаган
вақтинда оқсизга
йўқми мумкин эди.

Т. АХМЕДОВ: Пен-
сияга қайтаган пай-
тда райош социал-
таъминот бўлими хо-
димидадан сўради
ўн йиллик меҳнат ста-
жисининг дастлабки
беш йили ҳисобдан
пенсия таъинлашдан
илтисом қилдим.
Лекин улар кейинги
беш йил ҳисобдан
пенсия таъинлади.
Шу тўғрисида?

Жавоб: Қонунда
белгиланганидан, пен-
сияга қайтаган киши
кейинги беш йиллик
меҳнат фаолиятининг
истагани беш йил
ҳисобдан пенсия таъин-
лаш талаб қилинган
ҳақини. Аммо беш йил-
да ишчи ёки холим
тўли сабабга кўра
ўн икки ойдан эйд
ишлагани бўлса унга
уш беш йиллик ҳис-
обдан пенсия таъинлаш
мумкин эмас.

Биобарини район
социал таъминот бў-
лимининг ҳодимлари
қонун асосида иш ту-
тишган. Кейинги ўн
йиллик меҳнат фао-
лиятининг биринчи
беш йиллигидан ўн
икки ойдан эйд иш-
лагани бўлса унга
уш беш йиллик ҳис-
обдан пенсия таъинлаш
мумкин эмас.

Редатор
С. М. ҚАРОМАНОВ.

Шанба Окшоми

ФАРЗАНДЛАРИНИЗ УЧУН

ХАЁТ ДАРСИ

Қундалик ҳаётимиз
Сону мента берар дурс.
Бу дарсга ҳар ўн-қиз
Анал қилмоғи бир фарз
Бу ҳам бир дарс.

Баҳонг беш,
Уқишу иш бўлсин эш.
Кўча-қўйда йўлнинг эш.
Чикса каттами-кичкми —
Салом бериб кўнгилдан,
Саломга ол анки.
Бу ҳам бир дарс.

Баҳонг беш,
Уқишу иш бўлсин эш.
Кўча-қўйда йўлнинг эш.
Мункиллаб юрса зурга,
Қараб турма.

Чоп дарҳол,
Солб қўй уни йўлга.
Бу ҳам бир дарс.

Баҳонг беш,
Уқишу иш бўлсин эш.
Кўчма қандай иш,
Дом баҳонг беш бўлсин
Беш бўлсин юриш-туриш.
Уқишу иш эш бўлсин.
Бу ҳам бир дарс.

Баҳонг беш,
Уқишу иш бўлсин эш.
Кўчма қандай иш,
Дом баҳонг беш бўлсин
Беш бўлсин юриш-туриш.
Уқишу иш эш бўлсин.
Бу ҳам бир дарс.

Кантус гуллашини висолга етишишдек оразини
кутилди. Қарангки, уйда ўстирилган кантус қа-
ратон киш чиласида лшма очилди.

АФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ Сунъий мәрмар

Болгариялик инженерлар полиэфир смолга
ҳамда табиий мәрмарга ишлов бериш чигит-
ларидан сунъий мәрмар олиш усулини топди-
лар. Деволарини ижаридан ва тақширдан
қоплаш учун шундай сунъий мәрмар иш-
латиш мумкин.

Полимерли аккумулятор

АҚШда полимер электродли ва органик
алектродли аккумуляторлар ишлаб чиқил-
моқда. Улар кислотали аккумуляторларга
нисбатан сизими барабар бўлган ҳолда ҳажми
уч барабар кичик, вази уч барабар оз ва
хизмат кўрсатиши талаб қилмайди. Аммо
бундай аккумулятордаги электрод тезда иш-
дан чиқади.

Марварид — «Зеболар кўз ёши»ми?

ОНА-ЕР БОЙЛИКЛАРИ

Марваридларнинг пай-
до бўлиши ҳақида тур-
ли халқларда турлича
афсоналар яратилган.
Шулардан бириде, мар-
варид гўб сув сатҳига
қўйиб шўрли тушган
ерда пайдо бўлар
экан, бошқасида эса,
марварид бу, ўғирлан-
ган зеболар кўз ёши
эмис, дейилди. XVIII
асрда инкод этган немис
шорларидан бири
Фридрих Рюкерт тэ-
бирича, комитодга фа-
ришталар ҳам яхширича
ингилдиялар, лекин
уларнинг кўз ёши мар-
варидларга айлиб, и-
носиларга фойда келти-
ради.

Қадим замонларда
марварид жанубий ден-
гизлар — Борс кўлини-
да, Хиндистон сув кир-
гоқларида, Маджескар
ва Цейлон оролларида
олинган эди. Худди шу
ерларда нозик ва нарфис
ранга эга бўлган, катта
ва турли шаклга эга
бўлган марварид-дурлар
топилиган. Ана шу шарқ
марвариди — «орни-
таля» қолган марварид
лар сифатини аниқлашда
этелон — улчос бўлиб
қолган. Уларнинг сифа-
тини аниқлашда қўзғай-
ли Белгилар элиде
олинган эди. Гранларда
ўлланган, оғирлиги (бир

гран — 50 миллиграмм),
ориенти — ранг жилваси
ва ярқироқлиги. Энг ях-
ши марваридлар духо-
басимон ярқироқ бўли-
ши керак эди.

Дере марваридлари
ҳам шу белгилар билан
ўлганлини шарт. Бундай
марваридлар Борлигини
биз ҳозирда фанатига
адабигада азилиши ёки
музейларда сақланган
намуналарга қарабгина
Билмади, холос. Аслида
эсе бундай дер мар-
варидлари икки ярим
шаринг шимолий дара-
ларида ва кўлларида
кўпуб ўсатилган. Уни
Европада, Канада ва
Шимолда Америкада
хам топилган. Россияда
дер марваридни шимол
ерларида, Болтик ден-
гиз кириқоқлари ва
Амур дериси шабоҳе-
ларида ҳам ўсатилган.

XI—XII асрларда чу-
қув суларда топилган
марварид — «скатон»
номи билан Архан-
гелск, Псков, Новгород
ва Ярослав вилоятларида
машҳур бўлган. У за-
монларда скатон билан
факатгина шох илми-
ларига эмас, балки
оддий ишларнинг бай-
рам либослари ҳам бе-
зилган. Скатон билан
кимматли куллар, бу-
хоналар, олтин ва ку-

мўш идиш-товокларга
ҳам жозоба берилган.
Дере марваридлари би-
лан безатилган қадимий
ёдорликлар ҳозирги
қанда «Оружейная пале-
на» ва бошқа музейлар-
нинг шон-шухратига ай-
ланиб қолган.

Россияда марварид
қазий соҳасини тарақ-
қий эттиришда Петр I
нинг ҳам кимметлари
ҳақида бўлган. Унинг ало-
ҳида чиқарган буйруқла-
ри билан марварид
олиш фурсатлари ва
ҳажми аниқлаб берил-
ган. У ўлка бошқарма-
ларидан марварид бера-
диган даравларни ҳисоб-
га олишни ва марварид
устида тартибли назо-
рат ўрнатилиш талаб
қилар эди. Қонун буза-
чиларга 100 сўм миқдо-
рида жазима тўлини
ҳам қўрсатган эди. Кей-
инги йилларда мар-
варид қазийга бир оз
эркинлик берилган бўл-
са ҳам, катта дурларни
иш шох ҳазинасига
юбориш алоҳида уқти-
рилган эди.

Скатон одада дара-
лардаги чуқув сулар
айтайдиган, сирдан қо-
рароқ туйилган чиқоқ
— рақушада туйилди.
Унинг бу ҳолатдаги но-
ми маргаритана деб
аталган. Ассосан у майда

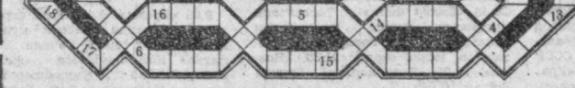
Юнусобода
«Балиқ» савдо
комплексини

Узбекистон пойтахти-
ни Юнусобод мессе-
ида Уста Осидга эш
катта ихтисослаштирил-
ган «Балиқ» савдо ком-
плекси ҳаридорларга
хизмат кўрсата бола-
ди. Савдо юз қаватли
метр савдо савдо эли
ва кафе жойлашган.
Ҳаридорларга дара
оқеон балиқларини
жузе кўп хиллар тек-
либ этилади, кафеда
Балиқдан тейорланган
таомлар ва маселлик
таомлар 50 дан эйд хили
бор.

Ишчиларга
ғамхўрлик

«Узбексельмаш» иш-
лаб чиқариш бирлаш-
маси медицина-санитария
қисми ҳузуридаги янги
стационар дастлабки
беморни қабул қилди.
Бу ерда комплекс до-
волаш ташкили этиш
учун барча шарт-шароит-
лар яратилган. Стаци-
онарда айни бир вақтда
бир юз эллик киши ўз
соғлигини тўзатиб олиши
мумкин.

**ДАМ ОЛИШ
СОАТИДА**
ЧАЙНКРОССВОРД

1. Хор ижро этилган тантанавий
ишчи музика асари. 2. Забон
хотин-қизлари орасидан чиққан
биринчи дарижар аёл. 3. Совет
шаҳмат устаси. 4. «Миллионер»
шаҳмат. 5. Думалоқ вордон мевали
дархат. 6. Италиядаги машҳур
профессионал футбол клуби. 7.
Таниқли япон профессионал по-
ловни, қаратэ усуллариининг уста-
си. 8. Шарафли касб. 9. Жаҳон-
нинг энг йирик порт шаҳарлари-
дан бири. 10. Мақола турни. 11. Буяк
арман мутафаккири. 12. Социал-
листик Вьетнамда нашр этилаёт-
ган марказий газети. 13. Нон
ёпиладиган жой. 14. Машҳур балет.
15. Спортнинг автомобиль билан
шугулланувчи бўлими. 16. Катта
Вул. 17. Ёри неча китобдан
бир юз эллик киши ўз
соғлигини тўзатиб олиши
мумкин.

Тузувчи: А. МИРЗАЕВ.

16 ЯНВАРДАГИ ЧАЙНВОРДИНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

1. Тимощенко. 2. Онега. 3. Ана-
на. 4. Сўйчак. 5. Катет. 6. «Тетра».
7. Альманах. 8. Хор.
9. Доирачаларда, «Меҳнат»-«Бахт» кел-
тирар». (Мақол).

«Шанба Окшоми» саҳифасидаги
крэссвордларга А. Аюбов, Б. Ра-
шанов, Н. Турбова, М. Набиев, Ғ.
Исқоқова, М. Ашрапов, Т. Назиев,
М. Отабеков, Ш. Қодирова, Ҳ. Қоси-
мов ва бошқа ўртоқлар тўғри жавоб
ёзиб юборишган. Ҳат айланган
оқшомхоналарга редакция ташаккур
билдиради.

ХУРМАТЛИ

Кўчма қандай иш,
Дом баҳонг беш бўлсин
Беш бўлсин юриш-туриш.
Уқишу иш эш бўлсин.
Бу ҳам бир дарс.

ТАКЛИДЧИ

Ушган шабақа
Қаламнинг отарида
(ўз, «Тарки» олат,
ағри «аҳод», деталар
ридик, тил нургуру
шунга ўрганиб қол-
ган). Яъни дўкон му-
дирининг тўйда бўл-
ган эдим. Бир маҳал
давра олиб борувчи:

— Биобарини авиз-
лар, машҳур бастакор,
хўшова хонанда Риз-
ний узлари битган ҳас-
ли шерларига ба-
салаган қўшқларидан
ижро этилади. — деб
эътон қилди.

Ваннани тозалаганда

Хозирда аксарият
хонадонларда маржа-
лаштирилган қолда ис-
тилданган ва иссиқ сув
билан таъминланган
шакли мўрча ва ҳам-
момлар бор. Шунинг
айтиш кераки, ҳаммом-
нинг зарурий ашёлари-
дан бири бўлган обзан

— ванна вақти-вақти би-
ла бунинг учун ванне
фойдаланилгандан сўнг,
буни сунъий совиқ су-
вунг эҳд сода ва со-
виқ аралашмаси билан
ювиш лозим бўлади.
Ваннани тозалаб, ярчи-
ратадиган оқимлардан
бири суюқ совиқ билан

лаб ювиш лозим бў-
лади. Бунинг учун ванне
фойдаланилгандан сўнг,
буни сунъий совиқ су-
вунг эҳд сода ва со-
виқ аралашмаси билан
ювиш лозим бўлади.
Ваннани тозалаб, ярчи-
ратадиган оқимлардан
бири суюқ совиқ билан

Билиб қўйган яхши

5 процентли тиндирил-
ган хлорин оқар эрит-
маси билан арғиллиши
аниқ чағиллиши лозим
бўлади.

Мабоодо ванна жоми-
нинг бирор участкаси
сув қуйилиши натижа-
сида сирғимли тус ол-
ган бўлса, сирка билан
напилган латта билан
артилади. Шунда жом
уз «юзини» оқайди.

Д. ХУЖАЕВА.

— Эҳ, бу аросатда юлган қачон одам бўлар...

Изоҳнинг ҳолати йўқ.

Х. Содинов расмлари.

3 ТОШКЕНТ
БЕТ.ОКШОМИ

23 ЯНВАРЬ, 1982 й.

